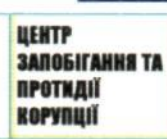

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КОНСУЛЬТАТИВНА МІСІЯ ЄС В УКРАЇНІ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ГС «ЦЕНТР ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ»

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В МІЖНАРОДНОМУ ВИМІРІ

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції
(Київ, 7 грудня 2018 року)

Частина 2

*Присвячено Міжнародному дню
боротьби з корупцією*

Київ
2018

Редакційна колегія:

Черисій В. В., доктор юридичних наук, професор;
Гусарєв С. Д., доктор юридичних наук, професор;
Чернявський С. С., доктор юридичних наук, професор;
Шакун В. І., доктор юридичних наук, професор, академік
НАПрН України;
Корольчук В. В., кандидат юридичних наук, старший
науковий співробітник

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Національної академії внутрішніх справ від 22 листопада
2018 року (протокол № 3)*

*Матеріали подано в авторській редакції. Редакційна
колегія не завжди поділяє висловлені позиції та не несе
відповідальності за їх зміст*

Р311 **Реалізація** державної антикорупційної політики
в міжнародному вимірі [Текст] : матеріали III Міжнар. наук.-
практ. конф. (Київ, 7 груд. 2018 р.) : у 2 ч. / [редкол.:
В. В. Черней, С. Д. Гусарєв, С. С. Чернявський та ін.]. – Київ :
Нац. акад. внутр. справ, 2018. – Ч. 2. – 440 с.

УДК 328.185

© Національна академія внутрішніх справ, 2018

ЗМІСТ

НАУКОВІ ДОПОВІДІ

Акімов М. О. РОЗШИРЕННЯ ПЕРЕЛІКУ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	16
Акімова Л. М. АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАСАД АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.....	19
Акімов О. О. КОРУПЦІЯ ЯК ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ	22
Бевзюк І. М. ПСИХОЛОГО-ЮРИДИЧНИЙ МЕХАНІЗМ ПЕРЕВІРКИ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРОКУРОРІВ.....	26
Беседа Д. В. КОРУПЦІЯ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ: ВЗАЄМОДІЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ	29
Біленчук П. Д. КОРУПЦІЯ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ	31
Білоус Р. В. АНАЛІТИЧНА РОБОТА ПІДРОЗДІЛІВ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК ОДНА З ОСНОВ ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНІЙ КОРУПЦІЇ	34
Бойченко В. М., Ревуцька Т. І. ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНУ В ТЕОРІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ.....	36
Бурак М. В. ЗАПОБІГАННЯ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ ВІЙСЬКОВИХ ПОСАДОВИХ ОСІБ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ, УТВОРЕНИХ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНІВ	38
Busol O. PROBLEM OF CRIMINALIZATION OF TRANSNATIONAL CORRUPTION AS A CRIME AGAINST HUMANITY	42
Вельчинська О. В., Вельчинський В. В. РОЛЬ ХІМІКО-ТОКСИКОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ ЯК СКЛАДОВОЇ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У БОРОТБІ ІЗ ФАЛЬСИФІКАЦІЄЮ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ	44

Вельчинська Олена Василівна,
професор кафедри фармацевтичної,
біологічної та токсикологічної хімії
Національного медичного університету імені
О. О. Богомольця, доктор фармацевтичних
наук, професор, академік Академії наук вищої
освіти України;

Вельчинський Володимир Вікторович,
здобувач ступеня вищої освіти магістра
Міжрегіональної академії управління
персоналом

РОЛЬ ХІМІКО-ТОКСИКОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ ЯК СКЛАДОВОЇ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У БОРОТБІ ІЗ ФАЛЬСИФІКАЦІЄЮ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ

Проблема фальсифікованих та неякісних лікарських препаратів є актуальною не тільки для України, але й для світового співтовариства. ВООЗ постійно приділяє увагу визначенню заходів, за допомогою яких на фармацевтичному ринку виявляють фальсифіковану та контрафактну продукцію. За інформацією ВООЗ, фальсифіковані ліки були знайдені в 28 країнах. З 951 випадку 25% виробництва підробок припадало на промислово розвинені країни, 65% – на країни, що розвиваються, 10% – на невідомі джерела. 59% з цих препаратів не містили ніякого активної речовини, у 17% – вміст активного інгредієнта не відповідав вимогам аналітично нормативної документації, 16% цих лікарських препаратів містили в якості діючих, зовсім інші речовини, ніж ті, що були вказані на упаковці та в супровідній документації. У 7% вміст активного інгредієнта було в нормі, але упаковка, маркування цих препаратів не відповідали вимогам і відрізнялися від упаковок справжніх лікарських препаратів. Застосування таких препаратів може стати причиною серйозних негативних наслідків для здоров'я людини, так як фальсифікована продукція не проходить передбачений для легальної продукції контроль при її виробництві та реалізації [1, с. 75–79; 2, с. 70–79].

У 2011 році Україна підписала Конвенцію Ради Європи (MEDICRIME – The Medicrime Convention Combating counterfeiting of medical products and similar crimes) щодо підробки медичної продукції та подібних злочинів [3, 4].

Цей крок поставив перед країною нові завдання: підсилення роботи регуляторних органів у боротьбі із фальсифікованою фармацевтичною продукцією, уніфікація вимог до поставок лікарських засобів, прийняття країнами єдиних мір у боротьбі з фальсифікатом.

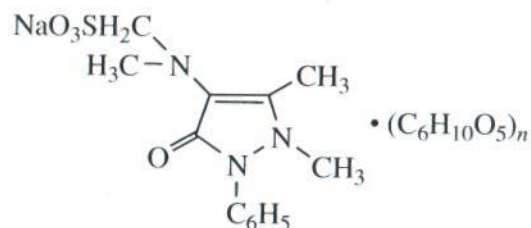
Вважається, що фальсифіковані ліки становлять приблизно 6–8% світового торгового обороту. Темпи зростання фальсифікатів не уповільнюються. Серед виявлених фальсифікованих препаратів: 47% – антибактерійні препарати, 11% – гормональні препарати, 7% – засоби, що впливають на тканинний обмін, 7% – протигрибкові препарати, 7% –

засоби, що впливають на шлунково-кишкового тракту, 7% – анальгетики. Серед розбіжностей за показниками якості фальсифікованих лікарських препаратів особливо відмічають: розбіжності у опису і маркуванні – 52% випадків, розбіжності у справжності – 40% випадків, розбіжності у кількісному вмісті – 6% випадків.

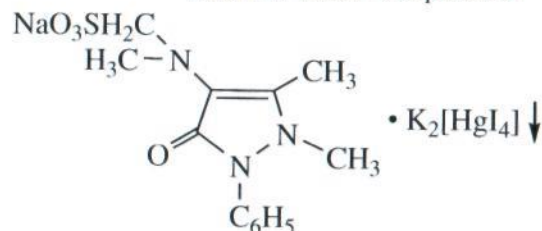
Фармацевтичний бізнес в Україні – це одна з найприбутковіших сфер. За прибутками після нелегального продажу зброї і наркотиків третій ринок підроблених медичних препаратів зайняв третє місце у світі. Він оцінюється у 90–100 млрд. доларів США. Найбільш поширеними групами фальсифікату України є медичні препарати з великим продажем – це знеболювальні препарати (анальгін, цитрамон), переважно водно, етиловий спирт та інші. Лідер серед них – препарат «Но-шпа». На протязі 6-ти місяців 2013 року в Україні Держлікслужбою було видано 34 розпорядження щодо повної заборони продажу 47 серій 33-ти найменувань фальсифікованих лікарських препаратів. У 2013 році у Львівській області виявлено виробництво та продаж фальсифікованих препаратів, вилучено фармацевтичної продукції на суму 2 млн. грн. У Херсонській області виявлено підпільний цех з виробництва медичного спирту, який потім поставлявся до лікарень та аптек області. За даними МОЗ України у 2017 році українці купили 1 млрд 100 упаковок лікарських препаратів. Мінімум 1 упаковка фальсифікованого лікарського препарату потрапила в кожен українську родину. Зрозуміло, що фальсифіковані лікарські препарати не мають необхідної фармакологічної дії, але й призводять до отруєння і смерті людини. Тому, роль хіміко-токсикологічного аналізу у виявленні фальсифікованого препарату в організмі постраждалої людини є найважливішою. Сучасний хіміко-токсикологічний аналіз базується на використанні інструментальних методів в комплексі: GC/FTIR, GC-MS, HPLC/DAD, GC-MS тощо; високочутливих та специфічних реакцій [5, с. 144–150].

Враховуючи анальгін, як препарат, який часто підроблюють, необхідно зауважити, що в хіміко-токсикологічному аналізі існує комплекс якісних реакцій і методів фізико-хімічного аналізу для виявлення вказаного препарату. Анальгін – це, за хімічною класифікацією, похідне піразолону. Похідні піразолону широко використовують у медичній практиці як жарознижувальні, протизапальні та знеболювальні препарати. Інтоксикація препаратами зумовлена передозуванням, підвищеною чутливістю до цих препаратів, неправильним їх зберіганням. У разі тривалого вживання препаратів виникає небезпека хронічного отруєння. Анальгін при повторному вживанні на організм зумовлює ознаки анемії, має нефротоксичну і, меншою мірою, – гепатотоксичну дію. При тривалому застосуванні похідні піразолону спричиняють пригнічення кровотворення (лейкопенія, агранулоцитоз), викликають порушення функцій ЦНС, зниження температури тіла, ураження нирок, алергічні реакції (висипання на шкірі, набряк слизових оболонок, окремі випадки

анафілактичних реакцій). Смертельні дози похідних піразолону становлять 5–15 г. Ці сполуки виводяться з організму в незміненому вигляді та у формі метаболітів. Сліди їх виявляються в сечі вже через 10–12 хв після введення. Тому, виявити анальгін або його фальсифікат у сечі постраждалого можна досить швидко. Анальгін ізолюється із біологічних об'єктів за методом О.О. Васильєвої. Він гідролізується в кислих водних витяжках з утворенням 4-монометиламіноантипірину, який переходить у хлороформний екстракт. Екстракцію проводять органічними розчинниками із кислих і лужних водних витяжок. Якісне виявлення анальгіну у витяжках виконується за допомогою комплексу реакцій: реакції забарвлення з феруму (III) хлоридом, з натрій нітритом і сульфатною кислотою конц. (з кислотою нітритною); реакції з лігніном, з реактивом Несслера:

Комплекс анальгін — полісахарид лігнін,
лимонно-жовте забарвлення

Анальгін — реактив Несслера,
оранжевий осад

Кількісне визначення похідних піразолону при хіміко-токсикологічному аналізі виконують за допомогою інструментальних методів: спектральних (УФ- та ІЧ-), хроматографічних (ТШХ, ГРХ).

Таким чином, завдяки результатам якісного виявлення та кількісного визначення анальгіну в біологічному матеріалі постраждалого, можна зробити висновки щодо чистоти препарату, його присутності або відсутності в організмі. Активізація контролю якості лікарських препаратів, якісна експертиза щодо встановлення наявності в організмі постраждалого препарату-фальсифікату є необхідними складовими для запобігання фальсифікації лікарських препаратів в межах антикорупційних заходів в Україні.

Список використаних джерел

1. Мешковський А.П. Реализация плана действий по борьбе с фальсифицированными медикаментами // Фарматека. – 2002. – № 11. – С. 73-75.
2. Ушакова Е.Д. Проблемы фальсификации лекарственных средств // Фарматека. 2004. № 7. – С. 70-79.
3. Regional conference Towards the practical implementation of the Council of Europe convention on counterfeiting of medical products and other crimes involving threats to public health (MEDICRIME Convention), 11-13 June 2013, Kyiv, Ukraine.
4. Parliamentary conference on the MEDICRIME Convention, 14 November 2015, OECD Conference Center, Paris, France.
5. Али С.А. Фальсифицированные лекарственные средства и аналитические методы их обнаружения // Хим.-фармац. журн. – 2000. – Т. 34 № 1. – С. 32-33.
6. Welchinska, E.V. (2017). Toxicological and forensic chemistry (original analysis). Poisonous substances and their biotransformation. (p. 144-150). Kiev, Ukraine.: ID «ADEF-Ukraine».

Висоцький Володимир Мирославович,

доцент кафедри адміністративного права та адміністративного процесу Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ГРОМАДСЬКІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ДЕРЖАВНУ ПОЛІТИКУ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Однією із найважливіших проблем, яку намагається вирішити українське суспільство, – це подолання корупції. Корупція провокує та поглиблює суспільні кризові явища, підриває імідж України на світовій арені, перешкоджає налагодженню конструктивного діалогу між владою та громадянськістю, руйнує засади розбудови правової держави та громадянського суспільства, становить загрозу демократії та верховенству права в Україні. Усвідомлюючи, що корупція набула ознак системного явища, не лише уразивши всі життєво важливі сфери суспільства, але і перетворившись на норму їх життєдіяльності, необхідно вживати більш дієвих заходів протидії корупції, які повинні ґрунтуватися на засадах партнерства державних органів та інститутів громадянського суспільства. На важливість активної участі громадянського об'єднань в антикорупційній діяльності наголошують представники громадянськості та влади, оскільки взаємодія органів державної влади з громадянським суспільством є дієвим механізмом запобігання та протидії корупції.

Залучення громадянськості до процесу запобігання корупції в Україні є вимогою низки міжнародних актів та національного